

Podílové listy

Investiční listy

Josef Kotásek

Svět kolektivního investování z pohledu práva

■ Evropské právo

- **AIFMD** - Směrnice 2011/61/EU o správcích alternativních investičních fondů, zejména fondy kvalifikovaných investorů a speciální fondy
- **UCITS** - Směrnice 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných c. papírů (SKIPCP) - retail
- level 2 evropské regulace – prováděcí nařízení
- level 3 soft-law regulace ESMA (European Securities and Markets Authority) - obecné pokyny (guidelines), výkladová stanoviska či Q&A

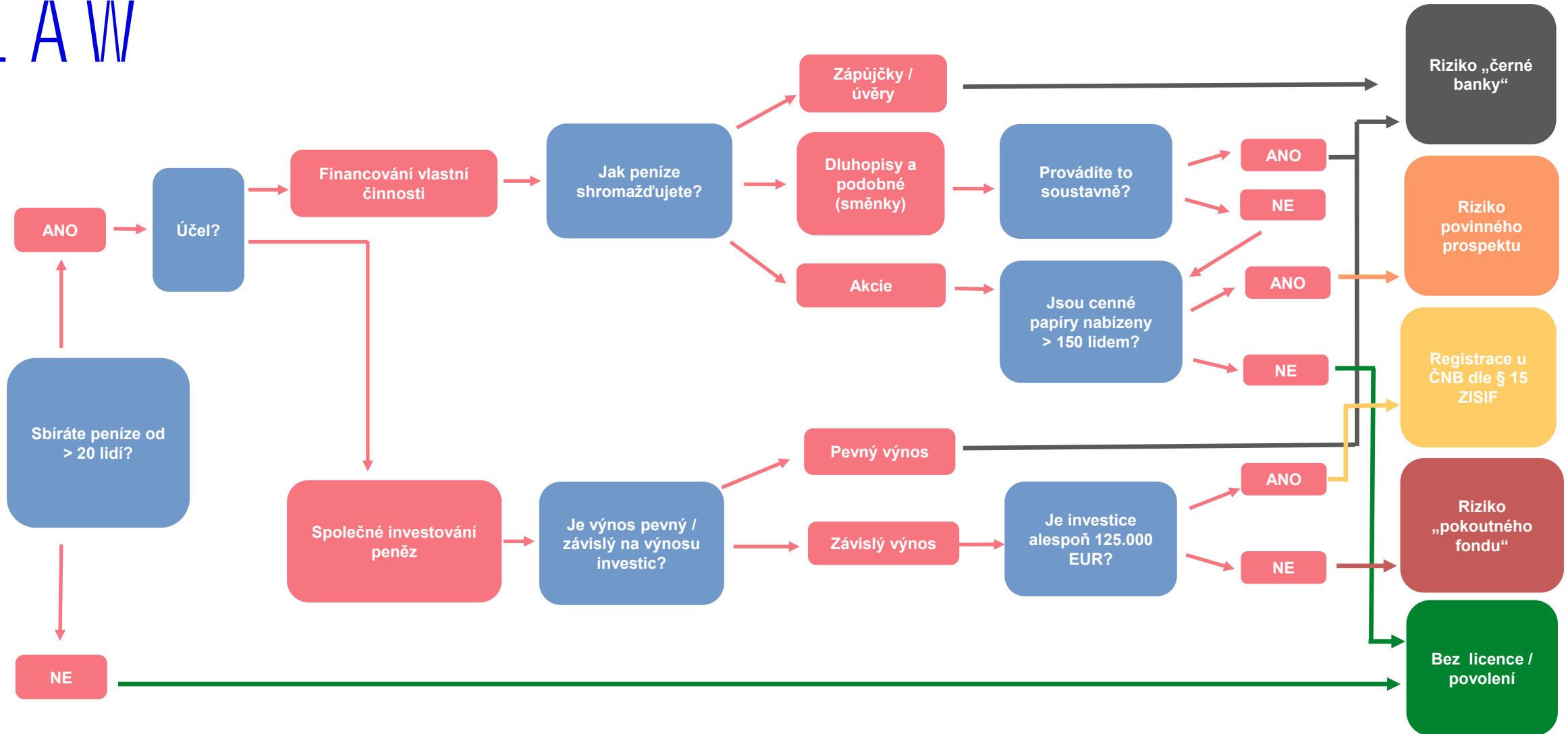
■ České právo

- ZISIF
- ZPKT + Prováděcí předpisy, Stanoviska ČNB...

■ Daně

- Sazba daně z příjmů u základního investičního fondu pouze 5 %.

Pojďte s námi investovat...

(z prezentace J. Topinky z Havel a partners v PCP na podzim 2023)

Nelicencovaní správci („minifondy“)

- § 15 ZISIF, novela!
- „Osoba rizikového kapitálu“ (v názvu nesmí být žádný odkaz na fond)
- Registrace u ČNB (za 10.000,- Kč), povinnosti dle AML
- Sdělení klíčových informací podle nařízení EU č. 1286/2014
- Limitovaný okruh investorů (max. 20 menších investorů, resp. objem investice nad 125.000 EUR)
- počet všech investorů větší než 20: ČNB se předkládá zprávu auditora o ověření dodržení počtu investorů, kteří nesplňují minimální výši svěřených prostředků (jednou ročně)
- informační povinnosti nelicencovaných správců vůči investorům: povinné předání informací o rizikovosti investice + investiční horizont + poplatky
- <https://www.penize.cz/podilove-fondy/438963-fondy-ve-kterych-zmizely-miliardy-dostanou-prisnejsi-pravda>

Licencování investiční správci

- Kolektivní investování – společná správa majetku správcem pro více investorů za účelem zhodnocení díky jednotné investiční strategii
- Rozhodný limit - § 16 ZISIF (100 mil. EURO)
- „Investiční správce“ dle § 7
- Fondy kolektivního investování v. fondy kvalifikovaných investorů
- Fondy kolektivního investování (retail)
  - Standardní fondy (UCITS)
  - Speciální fondy (AIFMD)

Pokoutné investiční fondy

■ § 98 odst. 1 ZISIF

- Zakazuje se shromažďovat, jakož i pokusit se shromažďovat, peněžní prostředky nebo penězi ocenitelné věci od veřejnosti za účelem jejich společného investování nebo investování takto nabytých peněžních prostředků nebo penězi ocenitelných věcí, **má-li být návratnost investice nebo zisk investora byt' jen částečně závislý na hodnotě nebo výnosu majetku**, do kterého byly peněžní prostředky nebo penězi ocenitelné věci investovány, jinak než za podmínek, které stanoví nebo připouští tento zákon.
- Dopadá i na osoby rizikového kapitálu (§ 15 ZISIF)
- Výjimky (kvalifikovaní investoři)

■ § 99

- Zakazuje se umožnit nebo usnadnit jinému činnost zakázanou podle § 98 její propagací nebo zajištěním její dostupnosti jiným způsobem.

Právní formy investičních fondů

- Fondy kolektivního investování
  - Podílový fond
  - Akciová společnost (včetně SICAV)

- Fondy kvalifikovaných investorů
  - Podílový fond
  - Akciová společnost
  - Komanditní společnost
  - SE + družstvo
  - Svěřenský fond

Samosprávný a nesamosprávný inv. fond

■ Fond s formou obchodní korporace

- Může získat povolení k obhospodařování investičního fondu - tzv. samosprávný fond
- Autonomní správa majetku samosprávného fondu (§ 8)
- Jinak tzv. nesamosprávný fond: funkci stat. orgánu vykonává investiční společnost jako obhospodařovatel

■ SICAV

- Specifická a.s. v ZISIF
- Akciová společnost s proměnným základním kapitálem
- minimální výše zapisovaného základního kapitálu 1 Kč, zbytek ZK proměnný, není v OR
- Samosprávný
- Nesamosprávný

Akcie SICAV a tzv. podfondy

■ Akcie zakladatelské

- standardní akcie akciové společnosti
- „vlastnické“ akcie (právo na řízení společnosti, právo na podíl na zisku a na likvidačním zůstatku)

■ Akcie investiční

- podíl investora na fondu, právo na odkoupení
- upisování investičních akcií a jejich zpětný odkup neovlivňuje výši zapisovaného ZK
- obdoba podílových listů v režimu a.s.

■ Podfondy

- účetně a majetkově oddělené části jmění SICAVu
- bez právní subjektivity, „zavěšené pod SICAV“
- akcie SICAV se obvykle emitují k podfondům disponujícím vlastním statutem: kopie klasické struktury podílových fondů.

Cenné papíry kolektivního investování

CP inkorporující podíl na fondech (§ 3 ZISIF)

- Podíl v obchodní korporaci
- Majetková účast na podílovém fondu

- Akcie
  - Akcie SICAVu (zakladatelské v. investiční)
- Investiční listy
- Podílové listy
- Inominátní CP u svěřenského fondu

Podílové fondy

- Podílový fond – nemá subjektivitu, nejde o spoluvlastnictví (§ 102)
- Samostatná účetní jednotka
- Oddělený úpadek ale možný (§ 388a InsZ)
- Obhospodařovatel
  - obvykle investiční společnost jednající svým jménem na účet fondu
  - přijímá statut podílového fondu
  - evidence podílového fondu u ČNB (§ 107)
  - emituje podílové listy, ale není vlastníkem fondu

Podílové listy

- Emitent: obhospodařovatel, PL se blíží akciím (podíl na likvidačním zůstatku, možnost založení „shromáždění podílníků“ ve statutu)
- Variace druhů PL (§ 120 ZISIF)
- Kauzální a konstitutivní CP
  - inkorporace majetkových práv
  - dochází jím k nabytí podílu na fondu
  - vydává se po úhradě emisního kurzu (výjimka pro finanční instituce), **3 měsíce** za nominální cenu, poté tržní – tzv. aktuální hodnota dle § 190 ZISIF
  - prodloužení na jeden rok pro nadlimitní fondy kvalifikovaných investorů a speciální fondy investující do nemovitostí
  - prodloužení až na dva roky u podlimitních fondů kvalifikovaných investorů investujících do nemovitostí.

Otevřené a uzavřené podílové fondy

■ Otevřený podílový fond

- povinnost odkupu PL od podílníků za aktuální kurz snížený o srážku při odkupu (§ 128 ZISIF)
- emise není limitována
- možnost pozastavení odkupu (§ 134 ZISIF)

■ Uzavřený podílový fond

- neexistuje povinnost odkupu (lze ale stanovit + výjimky pro časová okénka (§ 146 ZISIF))
- emise PL kvantitativně omezena (zdola i shora)
- vydání minimálního počtu podílových listů nutno dosáhnout v určitém časovém limitu
- dle okolností povinnost fond „otevřít“

Investiční listy

- Emituje je komanditní společnost na inv. listy (k.s.i.l., § 170 ZISIF)
- Jen 1 komplementář + podíly komanditistů inkorporovány do IL
- Možnost vyloučení komplementáře (§ 181 ZISIF)
- CP na řad, výhradně listina, nelze zaknihovat ani kótovat
- Lze omezit jejich převod (ne však vyloučit)
- Vždy se dědí
- V ČR se prakticky nevyužívají (v lednu 2024 počet k.s.i.l. = 0)

Fondy dle zaměření

- Fondy peněžního trhu
- Dluhopisové podílové fondy
- Akciové podílové fondy
- Smíšené podílové fondy
- Komoditní fondy
- Nemovitostní fondy
  - neplést s REIT - Real Estate Investment Trust - veřejně obchodovatelné společnosti, které vlastní a pronajímají nemovitosti

ETF

- Exchange traded funds
- § 50f odst. 3 písm. b) ZPKT „fondem ETF [se rozumí] investiční fond nebo zahraniční investiční fond, je-li alespoň jeden druh jím vydávaných cenných papírů kolektivního investování **obchodován průběžně během obchodního dne** v alespoň jednom obchodním systému a s alespoň jedním tvůrcem trhu, který zajišťuje, aby se cena těchto cenných papírů v tomto obchodním systému významně nelišila od jejich aktuální hodnoty.“
- <https://www.justetf.com/en/>